

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

"29" жовтня 2015 р.Справа № 921/672/15-г/6

Господарський суд Тернопільської області

у складі головуючого судді Шумського І.П. , судді Боровець Я.Я. , судді Галамай О.З.

Розглянув справу

за позовом - Приватного підприємства "Природній Дар" (вул. І.Франка, 28, с. Шельпаки, Підволочиський район Тернопільська область 47810)

до відповідача №1 - Дочірнього підприємства "Деражнянський плодоконсервний завод Хмельницької облспоживспілки" (вул. Миру, 126, с. Деражня, Хмельницька область 32200)

відповідача №2 - Товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційної фірми "БАМ-ЛТД" (вул. Генерала Тарнавського, 4, м. Тернопіль, 46024)

про стягнення 100000 грн. збитків, 40000 грн. упущеної вигоди.

За участю представників сторін:

позивача - ОСОБА_1

відповідачів - не з'явилися

Суть справи:

ПП "Природній Дар" звернулося в господарський суд Тернопільської області з позовом до відповідача №1 - ДП "Деражнянський плодоконсервний завод Хмельницької облспоживспілки", відповідача №2 - ТОВ ВКФ "БАМ-ЛТД" про стягнення 100000 грн. збитків, 40000 грн. упущеної вигоди.

Розгляд справи, призначений вперше на 23.07.2015 року відкладався, востаннє на 29.10.2015 року.

За розпорядженням голови господарського суду Тернопільської області від 31.08.2015 року дану справу призначено до розгляду колегією у складі: головуючого судді Шумського І.П., суддів: Андрусик Н.О. та Боровець Я.Я..

У зв'язку із перебуванням на лікарняному судді Андрусик Н.О., згідно з протоколом автоматичної зміни складу колегії суддів від 21 жовтня 2015 року, судову колегію визначено у складі: головуєчий суддя Шумський І.П., судді: Боровець Я.Я., Галамай О.З.

В засіданні представнику позивача роз'яснено належні їм права та обов'язки, передбачені ст.ст. [20,22,81-1 ГПК України](#).

За відсутності відповідного клопотання фіксування судового засідання за допомогою технічних засобів не здійснювалась.

Представники відповідачів в засідання жодного разу не з'явилися. Хоча про час і місце розгляду судом справи були повідомлені в порядку ст.ст. [64,87 ГПК України](#).

За змістом цих норм, зокрема, в разі якщо ухвалу про порушення провадження у справі було надіслано за належною адресою (тобто повідомленою суду стороною, а в разі ненадання суду відповідної інформації - адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців), і не повернуто підприємством зв'язку або повернуто з посиланням на відсутність (вибуття) адресата, відмову від одержання, закінчення строку зберігання поштового відправлення тощо, то вважається, що адресат повідомлений про час і місце розгляду справи судом ([постанова пленуму Вищого господарського суду України №18 від 26.12.2011р.](#)).

Про обізнаність зокрема, відповідача №1 про слухання вказаної справи свідчить, серед іншого, його відзив на позовну заяву.

У випадку нез'явлення в засідання господарського суду представників обох сторін або однієї з них, справа може бути розглянута без їх участі, якщо неявка таких представників не перешкоджає вирішенню спору.

Зважаючи на те, що неявка відповідачів не перешкоджає всебічному, повному та об'єктивному розгляду справи, а також на достатність у матеріалах справи доказів, необхідних для такого всебічного, повного та об'єктивного розгляду всіх обставин справи, суд вважає за можливе розглянути справу за наявними в ній матеріалами в порядку [ст. 75 ГПК України](#).

Судом, враховано, що у силу вимог ч. 1 [ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#), кожен при вирішенні судом питання щодо його цивільних прав та обов'язків має право на судовий розгляд упродовж розумного строку.

Обов'язок швидкого здійснення правосуддя покладається, в першу чергу, на відповідні державні судові органи. Розумність тривалості судового провадження оцінюється в залежності від обставин справи та з огляду на складність справи, поведінки сторін, предмету спору. Нездатність суду ефективно протидіяти недобросовісно створюваним учасниками справи перепонам для руху справи є порушенням ч. 1 ст. 6 даної Конвенції (§ 66,69 рішення Європейського суду з прав людини від 08.11.2005р. у справі "Смірнова проти України").

Відповідно до Листа Верховного Суду України головам апеляційних судів України №1-5/45 від 25.01.2006, у цивільних, адміністративних і господарських справах перебіг провадження для цілей статті 6 Конвенції розпочинається з моменту подання позову і закінчується винесенням остаточного рішення у справі.

Критерії оцінювання "розумності" строку розгляду справи є спільними для всіх категорій справ (цивільних, господарських, адміністративних чи кримінальних). Це - складність справи, поведінка заявника та поведінка органів державної влади (насамперед, суду). Відповідальність держави за затягування провадження у справі, як правило, настає у випадку нерегулярного призначення судових засідань, призначення судових засідань з великими інтервалами, затягування при передачі або пересиланні справи з одного суду в інший, невжиття судом заходів до дисциплінування сторін у справі, свідків, експертів, повторне направлення справи на додаткове розслідування чи новий судовий розгляд.

Всі ці обставини судам слід враховувати при розгляді кожної справи, оскільки перевищення розумних строків розгляду справ становить порушення прав, гарантованих пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав і основних свобод людини, а збільшення кількості звернень до Європейського суду з прав людини не лише погіршує імідж нашої держави на міжнародному рівні, але й призводить до значних втрат державного бюджету.

З урахуванням наведеного справа розглядається за відсутності представників відповідачів, на підставі зібраних у ній доказів.

Свої вимоги, підтримані в судовому засіданні його представником, позивач мотивував невиконанням відповідачем №1 умов договору безоплатного зберігання №1 від 07.10.2014 року щодо повернення позивачу належного йому товару. У зв'язку з чим, заявник не зміг виконати своїх обов'язків з його поставки. Внаслідок наведених дій, позивач втратив майно вартістю 100 000 грн. та не отримав 40 000 грн. доходу від його можливого продажу. Відповідальність за це несуть відповідач №1 та частково його поручитель - відповідач №2.

У відзиві на позов відповідач №1 проти заявлених вимог заперечив, посилаючись на неукладеність договору безоплатного зберігання №1 від 07.10.2014 року.

Розглянувши матеріали справи, заслухавши пояснення представника позивача, суд встановив наступне:

- 07.10.2014 року між ПП "Природній Дар" (позивачем у справі) як поклажодавцем та ДП "Деражнянський ПКЗ Хмельницької ОСС" (відповідачем №1) як зберігачем укладено договір безоплатного зберігання №1.

Згідно з п.п. 1-3 цього договору, відповідач №1 зобов'язувався протягом 07.10.2014р. - 31.12.2014р. зберігати у схоронності 13 900 штук консервів м'ясних "Яловичина тушкована", ємкістю по 0,525 г загальною вартістю 347 500 грн.. Тобто 1 консервна оцінена в 25 грн..

Відповідач №1 повинен був повернути товар на першу вимогу позивача (п.п. 4.1.7 угоди). У разі втрати/нестачі товару, зберігач відшкодовує поклажодавцю збитки у розмірі його вартості (п.п. 5.4.1 договору).

За умовами п.3.1 правочину, майно передається на зберігання по Акту.

В межах обумовленого договором строку плата за зберігання товару не здійснювалась.

07.10.2014 року сторонами за договором зберігання оформлено Акт прийому-передачі ДП "Деражнянський ПКЗ Хмельницької ОСС" 13 900 штук консервів м'ясних "Яловичина тушкована", ємкістю по 0,525 г загальною вартістю 347 500 грн..

На вимогу суду позивачем долучено до матеріалів справи оригінали вищезгаданих договору безоплатного зберігання та Акта прийому-передачі (примірники поклажодавця). Дані документи засвідчені печатками обох суб'єктів господарювання та містять підписи.

На підтвердження факту укладення сторонами даного договору заявником додатково надано свій фінансовий звіт за 2014 рік та лист ДП "Деражнянський ПКЗ Хмельницької ОСС" від 03.12.2014 року, в якому відповідач №1 просить позивача повідомити його про рекомендований температурний режим зберігання товару, в т.ч. консервів м'ясних "Яловичина тушкована", ємкістю по 0,525 г в кількості 13 900 штук.

15.11.2014 року між позивачем та ТОВ ВКФ "БАМ-ЛТД" (відповідачем №2) укладено договір поруки, за яким поручитель - відповідач №2 поручався перед заявником за виконання відповідачем №1 умов договору безоплатного зберігання №1 від 07.10.2014 року, але в межах 1 000 грн.

Відповідач №2 зобов'язувався виконати зазначений обов'язок у разі порушення відповідачем №1 умов договору зберігання, на підставі письмової вимоги позивача у строк в 10 банківських днів (п.3.1 договору поруки).

Згідно з поясненнями представника позивача, даних в засіданні 29.10.2015 року, письмова вимога в порядку п.3.1 договору поруки відповідачу №2 не надсилалась.

У відповідності до пояснень представника позивача в засіданні 23.07.2015 року, за усною домовленістю із відповідачем №1, частина переданих на зберігання консервів була відпущена на потреби АТО, внаслідок чого на ДП "Деражнянський ПКЗ Хмельницької ОСС" залишилось 4 000 штук консервів м'ясних "Яловичина тушкована", ємкістю по 0,525 г. Вартістю (4 000 штук x 25 грн. за 1 штуку) 100 000 грн..

Письмово вказана домовленість про зменшення кількості переданого на зберігання товару не оформлялась.

10.12.2014 року між позивачем та відповідачем №2 також укладено договір поставки №2а, із змінами внесеними додатковою угодою, відповідно до якого ПП "Природній Дар" зобов'язувалось 17.01.2015 року поставити власним транспортом ТОВ ВКФ "БАМ-ЛТД" 4 000 штук консервів м'ясних "Яловичина тушкована", ємкістю по 0,525 г загальною вартістю 140 000 грн., тобто по ціні 35 грн. за 1 консерву, які перебувають на зберіганні в ДП "Деражнянський ПКЗ Хмельницької ОСС" на підставі договору безоплатного зберігання №1 від 07.10.2014 року.

Сторонами за цим договором погоджено, що прибуток ПП "Природній Дар" від поставки продукції буде складати 40 000 грн., як різниця між собівартістю продукції за якою її набуто позивачем та ціною продажу відповідачу №2 (п 2.4 договору).

Відповідно до п.2.2 договору поставки, Акта №1 від 10.12.2014 року до договору поставки та пояснень представника позивача, станом на 10.12.2014 року в ПП "Природній Дар" не було інформації про відсутність на зберіганні відповідача №1 4000 штук консервів м'ясних "Яловичина тушкована", ємкістю по 0,525 г.

У випадку, якщо позивач не поставить цей товар у визначений строк він упускає можливість отримати дохід в розмірі 40 000 грн., а відповідач №2 має право відмовитись від договору та вимагати відшкодування збитків (п 3.2 договору).

Відповідач №2 повинен був оплатити вартість партії продукції протягом 1-го календарного дня з дати його отримання.

Згідно із змістом складених позивачем ОСОБА_2 від 31.12.2014р. №1 та №2 від 14.01.2015 року, його представників не було допущено на територію ДП "Деражнянський ПКЗ Хмельницької ОСС" для отримання переданого за договором №1 від 07.10.2014 року на зберігання товару, а також керівництву відповідача №1 повідомлено про вимогу повернути названі консерви.

09.01.2015 року цінним листом із описом вкладення позивач надіслав відповідачу №1 вимогу про необхідність повернення 4 000 штук консервів м'ясних, переданих на зберігання за договором №1 від 07.10.2014 року. У вимозі також згадувалось про інше письмове повідомлення з цього приводу від 10.12.2014 року. Проте, згідно з поясненнями представника позивача, даних в засіданні 23.07.2015 року надати копію цієї вимоги та докази її надіслання він не може через їх відсутність.

У відповідності до повідомлення відповідача №2 від 19.01.2015 року за вих. №1/4а, адресованого позивачу ТОВ ВКФ "БАМ-ЛТД" відмовлялось від договору поставки №2а від 10.12.2014 року, у зв'язку з невиконанням позивачем своїх зобов'язань щодо поставки консервів.

З приводу не повернення відповідачем №1 переданого йому на зберігання товару позивач неодноразово звертався до Деражнянського РВВС УМВС України в Хмельницькій області, зокрема у березні та квітні 2015 року.

У відповідях Деражнянського райвідділу внутрішніх справ від 14.04.2015 року № 3284, від 21.04.2015 року № 3540, від 30.04.2015 року № 3832 та висновку про результатами перевірки від 10.04.2015 року №589 відсутня інформація про наявність у ДП "Деражнянський ПКЗ Хмельницької ОСС" 4 000 штук консервів м'ясних "Яловичина тушкована", ємкістю по 0,525 г.

У відповіді міліції від 13.08.2015 року № 7477 зазначено, що договору №1 від 07.10.2014 року у відповідача №1 не зареєстровано та про нього його посадовим особам не відомо.

Згідно з [ст.124 Конституції України](#), [Закону України "Про судоустрій і статус суддів"](#), [ст.12 ГПК України](#), [постанови пленуму Вищого господарського суду України №10 від 24.10.2011р.](#), судової практики, що склалась, даний спір підвідомчий господарським судам.

Оцінивши зібрані у справі докази, суд прийшов до висновку про необхідність часткового задоволення позову.

Так, відповідно до змісту пункту 4 частини 3 [статті 129 Конституції України](#), [ст.ст.4-3, 33 ГПК України](#), кожна сторона повинна довести належними і допустимими доказами ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення.

Поданими суду доказами позивачем доведено обґрунтованість своїх вимог, але лише щодо відповідача №1.

Згідно з [ст.936 ЦК України](#), за договором зберігання одна сторона (зберігач) зобов'язується зберігати річ, яка передана їй другою стороною (поклажодавцем), і повернути її поклажодавцеві у схоронності.

Договір зберігання, зокрема між юридичними особами укладається у письмовій формі ст.ст.[208,937](#) цього [Кодексу](#).

Письмова форма договору вважається дотриманою, якщо прийняття речі на зберігання посвідчене розпискою, квитанцією *або іншим документом, підписаним зберігачем*.

Як зазначалось вище, в матеріалах даної справи містяться оригінали договору безоплатного зберігання №1 від 07.10.2014 року та Акта прийому-передачі від 07.10.2014 року, засвідчені у тому числі зберігачем - відповідачем №1. Відтак, заперечення останнього щодо недотримання форми договору зберігання є безпідставними.

Дійсність та законність укладення договору безоплатного зберігання №1 від 07.10.2014 року, станом на 29.10.2015 року ніким у встановленому порядку не оспорена та не спростована. Тому, суд виходить з презумпції правомірності правочину, згідно з якою правочин (договір) є правомірним, якщо його недійсність прямо не встановлена законом або якщо він не визнаний судом недійсним ([ст.204 ЦК України](#)).

Про передачу відповідачу №1 товару на зберігання свідчить Акт приймання-передачі від 07 жовтня 2014 року, засвідчений печаткою ДП "Деражнянський ПКЗ Хмельницької ОСС" та лист відповідача №1 від 03 грудня 2014 року, фінансовий звіт позивача та пояснення його представника, дані суду.

Відповідно до п.п. 5.4.1 договору та [ст. 951 ЦК України](#) у разі втрати (нестачі) речі збитки, завдані цим поклададавцеві відшкодовуються зберігачем у розмірі вартості речі.

На вимоги позивача, зокрема від 09.01.2015 року щодо повернення товару, переданого на зберігання по договору безоплатного зберігання №1 від 07.10.2014 року відповідач №1 не прореагував, в тому числі шляхом надання письмової відповіді. Доказів на підтвердження протилежного суду не представлено.

На вимоги суду, викладені в ухвалах від 08.10. та від 22.10.2015 року відповідач №1 не надав письмової інформації щодо наявності у нього на час розгляду справи 4 000 штук консервів м'ясних "Яловичина тушкована", ємкістю по 0,525 г, про які йдеться у позові.

Перебування названого товару у володінні відповідача №1 не підтверджено і матеріалами перевірок, проведеними працівниками міліції за зверненнями позивача.

За таких обставин, вимога про стягнення з відповідача №1 - 100 000 грн. вартості 4 000 штук консервів м'ясних "Яловичина тушкована", ємкістю по 0,525 г по ціні, встановленій сторонами на момент укладення договору зберігання, ґрунтується на положеннях правочину, вимогах закону, підтверджена матеріалами справи та належним чином не спростована.

Згідно з [ст.22 ЦК України](#), [ст.225 ГК України](#) особа, якій завдано збитків у результаті порушення її цивільного права, має право на їх відшкодування. Збитками є також доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене; неодержаний прибуток, на який сторона, яка зазнала збитків, мала право розраховувати у разі належного виконання зобов'язання другою стороною (*прибуток упущена вигода / неодержаний прибуток*).

Збитки відшкодовуються у повному обсязі, якщо договором або законом не передбачено відшкодування у меншому або більшому розмірі. Їх розмір може передбачатись договором.

На позивача в таких спорах покладається обов'язок доведення факту невиконання або неналежного виконання зобов'язання, прямого (безпосереднього) причинного зв'язку між порушенням зобов'язання (тобто неправомірними діями або бездіяльністю особи, яка заподіяла шкоду) і самими завданими збитками та обґрунтування їх розміру. Це правило базується на положеннях [ст. 218 ГК України](#).

Як йшлося вище, 10.12.2014 року між позивачем та відповідачем №2 укладено договір поставки №2а, за яким предметом поставки був товар, що переданий на зберігання відповідачу №1. У разі відчуження цього товару відповідачу №2 позивач отримав би 40 000 грн. прибутку.

Поданими суду доказами позивачем підтверджено наявність усіх складових для стягнення з відповідача №1 40000 грн. упущеної вигоди. А саме, що через відсутність у відповідача №1 (як зберігача) товару на суму 100 000 грн., що передбачався для поставки, позивач не зміг у встановлений термін реалізувати його за 140 000 грн. відповідачу №2. Внаслідок чого відповідач №2 відмовився від договору поставки.

Доказів відсутності своєї вини у цьому, зокрема належного зберігання переданого йому товару відповідач №1 суду не надав.

З огляду на викладене, 40 000 грн. неодержаного заявником прибутку підлягають стягненню з відповідача №1.

В той же час, необґрунтованою є вимога про стягнення з відповідача №2 (як поручителя) 1 000 грн. упущеної вигоди (*неодержаного прибутку*).

Оскільки, за договором поруки поручитель поручається перед кредитором боржника за виконання ним свого обов'язку. Порукою може забезпечуватися виконання зобов'язання частково або у повному обсязі [ст.553 ЦК України](#).

У разі порушення боржником зобов'язання, забезпеченого порукою, боржник і поручитель відповідають перед кредитором як солідарні боржники, якщо договором поруки не встановлено додаткову (субсидіарну) відповідальність поручителя.

За [ст.559 ЦК України](#), порука припиняється після закінчення строку, встановленого в договорі поруки. У разі, якщо такий строк не встановлено, порука припиняється, якщо кредитор протягом шести місяців від дня настання строку виконання основного зобов'язання не пред'явить вимоги до поручителя.

Строку дії договору поруки в угоді, укладеній позивачем із відповідачем №2 15.11.2014 року передбачено не було.

Позивачем (як кредитором) не представлено суду доказів надіслання відповідачу №2 (як поручителю) письмової вимоги про часткове виконання (в межах 1 000 грн.) основного зобов'язання, як це передбачено п.3.1 договору поруки та [ст.559 ЦК України](#).

Згідно з поясненнями представника позивача, даних в засіданні 29.10.2015 року, письмова вимога в порядку п.3.1 договору поруки відповідачу №2 взагалі не надсилалась.

Крім того, виходячи із змісту основного договору (безоплатного зберігання) та договору поруки, за наявності для цього доведених підстав, відповідач №2 міг нести солідарну з відповідачем №1 відповідальність в частині відшкодування вартості переданого на зберігання товару. А не упущеної вигоди, що впливає із договору поставки, де він виступав покупцем.

Тому в задоволенні вимоги, пред'явленої до відповідача №2 про солідарне, разом з відповідачем №1 стягнення на користь позивача 1 000 грн. упущеної вигоди слід відмовити.

Згідно з ст.ст. [44,49 ГПК України](#), судові витрати по справі стягуються з відповідача №1.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. [1,2,4-3,12,22,33,34,43,44,49,75,82-85 ГПК України](#), суд -

ВИРІШИВ:

Позов задовольнити частково.

1. Стягнути з Дочірнього підприємства "Деражнянський плодоконсервний завод Хмельницької облспоживспілки" (вул. Миру, 126, с. Деражня, Хмельницька область, 32200, код 01729677)

на користь Приватного підприємства "Природній Дар" (вул. І.Франка, 28, с. Шельпаки, Підволочиський район Тернопільська область, 47810, код 35039272) 100 000 (сто тисяч) грн. збитків, 40 000 (сорок тисяч) грн. упущеної вигоди та 4 607 (чотири тисячі шістсот сім) грн. сплаченого судового збору.

Видати наказ.

2. В задоволенні вимог до відповідача №2 відмовити.

Сторони вправі подати апеляційну скаргу на рішення місцевого господарського суду, яке не набрало законної сили протягом десяти днів з дня його прийняття (підписання), через місцевий господарський суд.

Рішення підписано: 05.11.2015 року.

Головуючий суддя І.П. Шумський

Суддя Я.Я. Боровець

Суддя О.З. Галамай